

Skolebiblioteket som læringscenter

Eksempler på læringscentrets og skolebibliotekarens "tilbud" i forhold til læsning

Af Lene Pagh, Kværs Skole, Skolebibliotekskonsulent Gråsten Kommune

Alle elever har brug for gode læsekompetencer.

Med "Fælles Mål" og faghæftet for dansk som grundlag bør ethvert læringscenter sætte mål for skolebibliotekets arbejde med læsning og planlægge det praktiske arbejde ud fra disse mål.

Hvis skolen har udarbejdet en læsepolitik medtænkes denne naturligvis i de læseinitiativer, som igangsættes, for at give eleverne gode læseoplevelser og støtte dem i deres læseudvikling. Hvis skolen ikke har en læsepolitik, kan læringscentret tage initiativ til at dette udarbejdes.

Læringscentrets forskellige indsatser i forhold til læsning bør ske i et tæt gensidigt samarbejde med f.eks. læsekonsulent, læsevejledere, dansklærere og/eller specialundervisningslærere. Det er en fordel, hvis en af skolebibliotekarerne/lærerne i skolebiblioteksteamet har efteruddannet sig indenfor læsning.

Læringscentret har egen hjemmeside, hvor der informeres om alt vedrørende læsning f.eks. også relevante links på nettet.

Indlæggene tilpasses de tre målgrupper: Lærere, elever og forældre.

I SkoleKom oprettes kommunal læsekonference til erfaringsudveksling.

Eksempler på konkrete initiativer i forhold til lærerne:

- Koordinerer lærernes erfaringsudveksling mht. læsning f.eks. via møder og konferencer i SkoleKom.
- Indkøber nyeste faglitteratur om læsning. Informerer om den nyeste udvikling indenfor læseundervisningen, om læseundervisningens tilrettelæggelse, om evaluering, om materialer, litteratur og nyttige links mm.
- Kurser med fokus på læsning og nyere litteraturpædagogik.
- Tilbyder kurser i læsestrategier og giver oplæg til, hvordan børn bevidst kan arbejde med egne læsestrategier. Understøtter eller indgår i selve undervisningsforløbet.
- Kurser i let og lix tal. Information om læringscentrets læsemateriale f.eks. kasser til både skøn- og faglitterære læsekurser.
- Tilbud om at indgå i klassens arbejde med læsning.
- Jævnlig præsentation af nyindkøbte skøn- og faglitterære bøger/lyd-bøger. Koordinerer læseklub.
- Indkøb af undervisningsmidler, der understøtter en differentieret undervisning i læsning.
- På hjemmesidens lærer- og forældreportal laves idékatalog til højt læsning på alle klassetrin.
- Overskuelig samling af evalueringsmateriale i forhold til børns læsning f.eks. "Læsemåleren" af Jørgen Frost.
- Hvis skolebibliotekaren f.eks. er læsevejleder, tilbydes en afdækning af hele klasser og efterfølgende samarbejde omkring læsning og litteratur i klassen.

- Involverer lærere, elever og forældre i forskellige læseinitiativer og projekter: F.eks. "Årets læseinitiativ", "Den Gode Historie", "LæseRaketten" og "Hele Verden i Skole", Orla Prisen, ansøgninger til BG Banks Litteratur pulje og udviklingsprojekter.

Eksempler på konkrete initiativer i forhold til eleverne:

- Indkøb af både skøn- og faglitterære bøger/lyd-bøger, der styrker elevernes læselyst og giver mulighed for forskellige læseformer.
- Undervisningsmidler på mange forskellige sværhedsniveauer.
- Et læsestimulerende miljø i læringscentret. F.eks. læsehuler og telte med lommelygtelæsning, hyggekrege, spændende udstillinger, hvor børnene bliver så nysgerrige, at de ønsker at læse det, der står, tidsskrifter og blade for børn og unge f.eks. Børneavisen, læsecafé for de unge, computere med mulighed for at lave boganmeldelser eller med spil, der stimulerer læsning.
- Præsentation af nye bøger på sjove eller anderledes måder. Forundre eller forarge. Udnytte børns nysgerrighed som drivkraft til læsning.
- Igangsætte diverse læsekonkurrencer for enkelte klasser og for hele skolen samlet.
- Jævnlig læsekampagner med f.eks. fokus på temaer, genrer eller forfatterskaber. F.eks. en aktuel forfatter, der har fået tildelt en pris.
- Involver børnene i læringscentrets indkøb af bøger.
- Giv alle børn mulighed for at læse og bedømme nyindkøbte bøger på et centralt sted på skolen vha. f.eks. 5 forskellige farver eller vha. boganmeldelser. Lav debatsøjle.
- Højtlesning som oplevelse, input eller inspiration til egen læsning.
- Læseklub med læseheste der får privilegier .f.eks. indflydelse på indkøb.
- Skønlitterære- og faglige læsekurser med oplæg til f.eks. makkerlæsning og boganmeldelser i DotBot.
- Søg ekstra midler til specielle læseinitiativer ved div. Fonde.
- Arrangementer og happenings, der fremmer børns lyst til læsning. F.eks. forfatterbesøg og skrive/læseforløb med forfatter.

Eksempler på konkrete initiativer i forhold til forældrene:

- Skolebibliotekaren deltager i forældremøder og informerer om læseoplevelser, læsning og sproglig stimulering, om højtlesning, fælleslæsning og fritidslæsning.
- Skolebibliotekaren informerer om læringscentrets mange læsetilbud.
- Udgiver forskellige korte overskuelige brochurer om læsning på alle alderstrin.
- Invitation til læsearrangementer i læringscentret: F.eks. fælles forfatterarrangementer, temaaften om læsestrategier eller om læseevaluering.
- Information om læringscentrets læseinitiativer og læsekampagner.
- Beboere i lokalområdet opfordres til at fortælle om egne læseoplevelser og/eller være oplæsere/fortællere for grupper af elever på skolen.
- Samarbejder med skolebestyrelsen og pæd.råd omkring skolens læsepolitik.